

פרשת זירא

משיחת יו"ד שבט ה'תשל"ה

הנחה פרטית בלתי מוגה

הדברים הבאים נוגעים למדינה זו (ארצות-הברית), והם בבחינת "המפורסמות אינן צריכות ראייה".

על אברהם אבינו נאמר "אחד היה אברהם". אחת מפעולותיו הראשונות של אברהם היתה "ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם", כלומר שהעולם והבורא אינם שני דברים נפרדים, העולם דבר לעצמו והבורא מציאות לעצמו, ומפעם לפעם נוצר קשר ביניהם; אלא "לית אתר פנוי מיניה", אין מקום פנוי מהקב"ה.

על פסוק זה נאמר "אל תקרי 'ויקרא' אלא 'ויקריא'", כלומר שאברהם הביא לכך שהדור כולו קרא והכריז, שכל ענייני העולם חדורים אלוקות.

כשמדובר במדינה גדולה שניתנה לה האפשרות להשפיע על העולם כולו, ברור שאין זה במקרה אלא בהשגחה פרטית.

ברור גם שהדבר מטיל על המדינה אחריות מיוחדת וזכות מיוחדת, הן בנוגע למדינה עצמה והן בנוגע להשפעתה על העולם.

זאת בניגוד לדעה המוטעית ששלטה בדורות הקודמים, לפיה יכולה המדינה לנהוג בבדלנות ולתחום את עצמה לנעשה בתוך המדינה בלבד, ובכך לצאת ידי חובתה.

מכיוון שאנו רואים בפועל שכאשר מדינה זו מביעה את דעתה בתוקף הדרוש, - בדרכי נועם ובדרכי שלום, אבל בתוקף אמיתי - מקשיבים לה בכל קצווי העולם ומתחשבים בכך, אין להעלות על הדעת, חס-ושלום, לנהוג בבדלנות ולומר "מה לי ולצרה הזאת", ולהסתפק בפעולות בתוך המדינה עצמה; מכיוון שאנו רואים שניתן להשפיע, - ומובן שהדבר הוא בהשגחה עליונה, שהרי כך הוא גם בכל עניין קטן, ועל-אחת-כמה-וכמה בעניין גדול וחשוב - חובה לנצל השפעה זו בכל קצווי תבל.

התייסדותה של מדינה זו היתה מבוססת על האמונה בבורא. אנשים נמלטו לכאן כדי שיוכלו לעבוד את הבורא על-פי הבנתם, באין מפריע.

הם נמלטו לכאן מתוך ביטחון שהקב"ה ינהיג אותם, והם בטחו בו.

המדובר כאן הוא באנשים שאינם יהודים, מייסדיה של מדינה זו, אלו המכונים "האבות המייסדים".

עובדת-יסוד זו מורה את הדרך שבה צריכה המדינה ללכת - בהתאם ליסוד שעליו היא הוקמה.

ברוחם של היסודות צריך להיבנות הבניין העומד על היסודות.

ומכיוון שיסודות אלו היו קשורים באמונתם של המייסדים בבורא עולם, ובכך שהם בטחו בו, וכשהגיעו למדינה זו ראו בכל מאורע השגחה עליונה ואף נס, כידוע מתוך דברי-הימים של ייסוד מדינה זו -

הדבר מוכיח שמדינה זו נוסדה על אמונה בבורא, - לא אמונה בבורא שנמצא אי-שם "ברקיע השביעי", אמונה שאינה צריכה להשפיע על חיי היום-יום, ועל-אחת-כמה-וכמה בענייני חינוך; אלא אמונתם היתה כזו שחדרה בחיי היום-יום שלהם, ואף בחינוך שהעניקו לילדיהם.

פרשת זירא

הדבר מוכיח שבניגוד לדעתם המוטעית של אלו המפרשים את כוונת החוק כך שאסור לממשלה, חס-ושלום, לסייע לבתי-ספר שבהם לומדים ענייני דת, בטענה שהדבר מנוגד לחוקה וליסודות המדינה - לא ייתכן שזהו פירושה של החוקה, שהרי אנו יודעים שהיא נכתבה במדינה זו, כך שתתאים לדרך התנהגותם של אותם מתיישבים,

הראשונים שהגיעו לכאן, שלא היו יהודים, ושהציבו את חיי היום-יום שלהם ואת חינוך ילדיהם על בסיס האמונה ב"א-ל עולם", כלומר שהעולם מונהג גם בחיי היום-יום, בכל פרט ובכל רגע, על-ידי הבורא הנמצא גם בעולם הזה.

כוונת החוקה היתה, - כפי שדובר פעמים רבות והדברים אף נדפסו - שלא להכריח איש לקבל את אמונתו של זולתו, ושלא להעניק דין-קדימה לאמונה אחת על חברתה.

אין זה מתקבל על הדעת לומר, חס-ושלום, שכוונת החוקה היא שמותר להעניק תקציבים ממשלתיים לכל מטרה שהיא, מלבד מטרה אחת - להביא אל הדור הצעיר את הקריאה ("ויקריא") שישנו "א-ל עולם", שהעולם איננו ג'ונגל ואינו הפקר, אלא "יש בעל-הבית לבירה זו".

זוהי "בירה", עיר, שבה נמצא מלך-מלכי-המלכים, הקב"ה, והוא אכן נמצא כאן, בעולם הזה.

יש להחדיר זאת בהשקפת עולמו של כל ילד, ללא קשר לבית אליו הוא שייך, כך שיכיר בכך שישנו בורא, ושיש לבורא קשר אליו, אל ילד זה או אל ילדה זו.

ועל-אחת-כמה-וכמה כשהילדים מתבגרים, כך שבאפשרותם להתנהג - הן באופן אישי והן ביחס לזולתם - כפי שמתקבל על דעתם שלהם, הרי אז חשוב עוד יותר שהתנהגותם תונחה על-ידי האמונה הפשוטה ש"יש בעל-הבית לבירה זו", ושהוא "בעל-הבית" האמיתי,

ולכן, לפני שמחליטים לעשות או להימנע מלעשות דבר-מה, לפני שאומרים דבר-מה או נמנעים מלומר אותו - צריך השיקול הראשון להיות: מה אומר על כך הקב"ה!

